

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
TvpM zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

چالشهای ارایه خبر بد، راز داری پزشکی ، ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

دکتر علی بناگذار محمدی

دانشیار، متخصص پزشکی قانونی ، فلوشیپ سم شناسی بالینی و مسمومیتها
بخشهای مسمومیت بیمارستان سینا، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز، تبریز، ایران

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
TvpM zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

انسانها همواره در برخورد با یکدیگر خود را موظف به رعایت یکسری اصول و قواعدی دانسته اند که از آن به عنوان ارتباط خوب یا ارتباط اخلاقی یاد می شود. برای شکل گرفتن این ارتباط، ایجاد اعتماد بین دو طرف ارتباط، بسیار مهم و موثر است.

رابطه بین بیمار و پزشک یک رابطه خاص و پیچیده است که شکل گیری آن، به وجود اعتماد بین پزشک و بیمار بستگی دارد. لزوم به وجود آوردن این حس اعتماد، به این دلیل است که بیمار وجود خود را در اختیار پزشک قرار می دهد یا سخنان و مشکلاتی را برای پزشک بازگو می کند که جنبه خصوصی و حالت رازگونه دارند.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
TvpM zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

موضوعاتی که پزشک به مناسبت شغل خود با معاینه بیمار و بررسی های پاراکلینیک بدست میآورد یا موضوعاتی که بیمار در اختیار پزشک به مناسبت ماهیت شغل پزشک، قرار میدهد، در صورتی که بیمار تمایلی به اطلاع افراد دیگر از این موضوعات نداشته باشد راز تلقی میشوند.

در صورتی که بیمار مثلاً بدلیل افت سطح هوشیاری یا تاثیر دارو یا مواد یا سایر شرایطی که ظرفیت تصمیم گیری بیمار مختل شده است در وضعیتی باشد که امکان ارایه رضایت نداشته باشد بایستی اصل را بر تمایل بیمار به حفظ اسرار بیمار و عدم تمایل به افشا سر بیمار و عدم تمایل بیمار به اطلاع دیگران از وضعیت بیمار گذاشت و تمامی اطلاعات بیمار را راز تلقی نمود.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
TvpM zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

رازداری پزشک در خصوص رازهای بیمار از جمله مسائلی است که به ایجاد اعتماد بیشتر بین بیمار و پزشک کمک می کند و باعث همکاری بهتر و بیشتر بیمار در روند تشخیص و درمان میشود. ولی در صورتی که پزشک موضوعات محرمانه بیمار را به افراد دیگر بازگو کند باعث آزردگی بیمار و حتی ضرر به بیمار میشود و در هر صورت صاحب راز(بیمار) تمایل و رضایت به افشاء آن موضوع ندارد.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
TvpM zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

منظور از افشاء راز، این است که پزشک راز بیمار و اطلاعات و موضوعاتی که به واسطه شغل خود از بیمار کسب کرده است را در اختیار افراد دیگر از هر طریقی مثل نوشتن، گفتن، اشاره و ... قرار دهد. همانطور که اشاره شد رازداری یکی از اساسی ترین وظایف انسانها در ارتباط با یکدیگر است و جزو اصول اخلاق پزشکی میباشد ولی با عنایت به اینکه همیشه قانون مقدم بر اخلاق تلقی میشود و هر اقدام غیر اخلاقی تا زمانی که قانون گذاری و جرم انگاری نشده باشد یا لاقط دستورالعمل قانونی در مورد آن صادر نشده باشد قابل پیگیری و بررسی نیست ، موضوع حفظ راز بیمار در قوانین کشور نیز وارد شده است و رازداری پزشکی طبق قوانین موجود در ایران از اصول فعالیت به حرفه پزشکی در ایران می باشد و مجازات کسی که راز پزشکی را افشا نماید حتی تا یکسال زندان می تواند باشد.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
TvpM zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

اطلاعات موجود در پرونده پزشکی بیمار جزو اسرار بیمار تلقی شده و در اختیار قرار دادن پرونده پزشکی بیمار به افرادی غیر از کادر پزشکی معالج بیمار و مطالعه اطلاعات پرونده بیمار به صورت مخفی یا آشکار توسط افرادی غیر از کادر پزشکی معالج بیمار و بدون اطلاع پزشک معالج و بیمار نیز نوع دیگری از تلاش عمدی برای افشا راز بیمار و عدم رعایت موازین شرعی، قانونی و مقررات صنفی و حرفه‌ای می‌باشد.

بطور کلی موارد استثناء و موارد تصریح شده در قوانین مختلف برای افشاء راز پزشکی در ایران شامل موارد زیر می‌شوند:

- ۱- گزارش بیماریهای عفونی واگیردار خطرناک به مسئولین بهداشتی کشور.
- ۲- در صورت درخواست کتبی مقام قضایی، دادن اطلاعات بصورت محرمانه به یک مرجع قضایی.
- ۳- گزارش تولد و فوت به واحدها و مراکز بهداشتی.
- ۴- بستری کودک آزار دیده و گزارش کودک آزاری علارغم عدم رضایت والدین به گزارش آن.
- ۵- مشاوره پزشک معالج با سایر پزشکان تنها در جهت مصلحت و نفع خود بیمار
- ۶- رضایت صریح صاحب راز(بیمار) برای افشا راز.
- ۷- اطلاع راز بیمار به مسئولین جهت حفظ سلامتی جسمی ویا روحی افراد جامعه، در مواردی که مخفی نگه داشتن راز بیمار و وضعیت بیماری بیمار از مسئولین بهداشتی و درمانی باعث آسیب های تهدید کننده حیات برای سایر افراد جامعه می‌شود.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress

🕒 (9 AM - 12 PM)

📅 21 - 25 Oct, 2023

📺 tvpm

وزارت بهداشت
و آموزش پزشکی

انجمن ملی آموزش پزشکی

www.RoxanHolding.ir

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

چالشهای موجود در خصوص رازداری پزشکی

یکی از مشکلات موجود در خصوص رازداری پزشکی ، موضوع ارایه خبر بد به بیمار یا بستگان بیمار میتواند باشد.

برخی از پزشکان، بخصوص در مورد دادن خبر بد، به دلیل نگرانی از ایجاد ناامیدی در بیمار و تاثیر منفی در ادامه روند بیماری یا عدم همکاری در درمان، ترجیح می دهند بیماری فرد را بجای خود بیمار با بستگان بیمار در میان بگذارند. این تمایل در خانواده و بستگان برخی بیماران نیز دیده می شود که سعی در کتمان بیماری از بیمار می کنند.

گفتن خبر بد در خصوص وضعیت وخیم بیماری یکی از وظایف پزشکان در مقابل بیمارانشان میباشد. در صورت عدم ضایت بیمار به اطلاع یافتن دیگران از وضعیت بیماری، پزشک ملزم به حفظ و ارائه اخبار بد بیمار تنها به خود بیمار بوده و مطلع شدن بیمار از پروگنوز بیماری خود جزئی از حقوق اولیه بیماران محسوب می شود.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
tvpm zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

در ایران بدلیل اینکه گاهی خانواده برای بیمار تصمیم گیرنده بوده و علارغم تمایل بیمار به اطلاع از وضعیت بیماری، خانواده از یک سو خواهان مخفی نگه داشتن وضعیت بیماری از بیمار و از سوی دیگر خواهان اطلاع یافتن بدون قید و شرط از وضعیت کامل بیماری دیگران هستند، که معمولاً پزشکان نیز با توجه به وضعیت فرهنگی جامعه و تمایل بستگان و نیز وضعیت جسمی بیمار ترجیح میدهند تا اطلاعات مربوط به پروگنوز بیماری را به جای خود بیمار به خانواده یا دوستان آنها بگویند.

ولی ارائه اطلاعات بیماری به افراد دیگر بدون رضایت خود بیمار میتواند باعث نقض قوانین رازداری پزشکی گردد و به همین دلیل پزشکان بایستی از ارائه خبر بد به دیگران بدون رضایت بیمار اجتناب نمایند و تحت تاثیر فشارهای همکاران و افراد ناآگاه یا تبلیغات فیلمهای سینمایی یا سریالهای تلویزیونی قرار نگیرند.

مثال:

Attitudes of Patients and Their Families Towards Medical Privacy and Competence of Bearer or Receiver of Bad News

علیرغم اینکه اکثر همراهان معتقد بودند که خبر بد جزء راز پزشکی است با این وجود، همچنان محدودیتی برای دخالت بستگان قایل نبودند و حق همراه بیمار می‌دانستند که از بیماری بیمارشان آگاهی کامل داشته و حتی بستگان لزوم گفتن خبر بد به همراه را بیشتر از خود بیمار می‌دانستند.

در مقابل بیشتر بیماران خواهان دریافت اطلاعات پیرامون بیماری خود بودند و خبر بد را نیز جزء اسرار بیمار می‌دانستند و اکثریت بیماران با دادن اطلاعات مربوط به بیماری فرد به دیگران، بدون اجازه بیمار مخالف بودند. همچنین اکثر بیماران تمایل داشتند که بستگان تنها بر اساس لیست اعلامی از سوی بیمار در بدو بستری از روند و اوضاع بیماری فرد مطلع شوند.

توصیه: به منظور رعایت رازداری پزشکی، در بدو بستری بیمار لیست افرادی را که می‌توانند از وضعیت بیماری ایشان مطلع باشند و حتی در صورت نیاز پزشکان اسرار بیمار را به آنها فاش نمایند را به بیمارستان اعلام نماید.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
Tvpms zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

ارجاع بیماران از زندان و حضور سرباز بر بالای سر بیمار در تمام طول مدت بستری

رعایت حریم و خلوت بیماران جز اصول اخلاقی ثابت شده در تمامی جوامع میباشند ولی در مواردی مانند ارجاع بیماران از زندان، سربازان با استناد به اینکه در صورت ترک بالین بیمار امکان فرار بیمار و سپس مجازات سرباز طبق قانون وجود دارد بالین بیمار را حین ویزیت، شرح حال گیری و معاینه (توسط کادر پزشکی) ترک نمی نمایند و در مقابل کادر پزشکی نیز با تاکید بر اینکه حفظ اسرار بیماران جزء وظایف قانونی پزشکان می باشد درخواست استفاده از وسایل پیشگیرانه همانند دست بند و پابند بمنظور پیشگیری از فرار یا آسیب به دیگران و سپس خروج سربازان محافظ بیمار از اتاق معاینه را می نمایند که در این صورت تقابل بین وظایف قانونی پزشک و سرباز محافظ پیش می آید

با توجه به این نکته که طبق قانون عدم اجرای موارد فوق توسط سرباز یا پزشک برای هرکدام میتواند جرم محسوب شود امکان تعامل و همکاری بین دو طرف تقریباً محدود می‌گردد. و در شرایط فعلی طبق قانون و بدلیل قوانین متضاد به نظر می‌رسد که اولویت با سرباز بوده و از این رو با احتساب اینکه پیشگیری از وقوع خطر جانی برای اشخاص ثالث نسبت به یک فرد ثالث (بیمار) اولویت می‌یابد حتی در صورت احتمال ایجاد تداخل در پروسه شرح حال گیری و معاینه و اختلال در روند تشخیص و درمان مناسب بیمار و علارغم احتمال عدم درمان مناسب و وقوع قصور پزشکی پزشکان مجبور می‌باشند تا با حضور سربازان محافظ در کنار تخت بیمار زندانی هنگام معاینه و شرح حال گیری مخالفتی ننمایند

ولی اینکه در این حالت اگر سرباز در بالین بیمار حضور مداوم داشته باشد و از اسرار همان بیمار یا سایر بیماران بستری در همان اتاق مطلع گردد یا حتی در اثر نقص در شرح حال منجر به قصور پزشکی گردد نیاز به بررسیهای تکمیلی جهت ارائه راهکار قانونی در این مورد دارد.

مراجعه بیماران بادی پکر به بیمارستان

طبق قانون در ایران نگهداری یا حمل یا فروش مواد مخدر جرم بوده و مرتکب مجازات می‌شود. از این رو در بیمارانی که با کاهش سطح هوشیاری توسط پرسنل ۱۱۵ به بیمارستان انتقال می‌یابند و سپس در پروسه تشخیص و درمان متوجه وجود مواد مخدر یا مواد غیر قانونی در داخل بدن فرد می‌شوند (بادی پکر یا بادی استافر) تلاش کادر پزشکی در حفظ سلامت و راز بیمار بوده ولی با توجه به اینکه مواد مخدر یا مواد غیر قانونی مختلفی از بیمار بدست می‌آید پرسنل بیمارستان طبق قانون بایستی مقامات انتظامی را در جریان مواد مخدر موجود در بیمارستان بگذارند زیرا در صورت عدم اطلاع به مقامات ذیربط، مجازات نگهداری از این مواد مخدر غیر قانونی می‌تواند تا چندین سال تحمل زندان برای پرسنل پزشکی داشته باشد

2nd Tabriz Virtual 21 - 25 Oct, 2023
Patient Safety and Medical Education
International Congress

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

به همین دلیل بدنبال اطلاع مقامات ذیربط از وجود ماده مخدر یا ماده غیرقانونی در بیمارستان مقامات قضایی پیگیر نحوه بدست آمدن این مواد می‌شوند و در نتیجه مقامات انتظامی و قضایی از حضور بیمار در بیمارستان مطلع شده و طبق دستور قضایی بیمار در بیمارستان نگهبان پلیس داشته و در نهایت بعد از بهبودی کامل و ترخیص از بیمارستان، بیمار دستگیر و جهت تحقیقات قضایی به زندان انتقال داده می‌شود. با توجه به عدم امکان حفظ اسرار بیمار در این موارد، مطالعات تکمیلی و تصویب قانون واضح ضروری به نظر می‌رسد.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
TvpM zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

درخواست مامور پلیس بدون درخواست قاضی

گاه‌ها پیش می‌آید که بیماری بدن‌بال مصرف مشروبات الکلی یا به هر دلیل دیگری به بیمارستان یا واحدهای خدمات پزشکی مراجعه می‌نماید. و مامورین انتظامی با حضور در بیمارستان خواستار تعیین و اعلام علت مراجعه و بستری و نوع بیماری بیمار یا سابقه مصرف الکل بیمار از سوی پزشک یا سایر پرسنل پزشکی به مامورین انتظامی میشوند. ولی با توجه به اینکه موارد افشا راز بیمار در قانون تقریباً مشخص می‌باشد و در قانون مطلبی در خصوص افشا راز بیمار به وکلا یا مامورین پلیس ذکر نشده است حتی در صورت اجبار و تهدید پرسنل پزشکی، پزشکان نباید راز بیمار را بدون درخواست کتبی قاضی یا سایر موارد مشخص شده در قانون فاش نمایند

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
(9 AM - 12 PM)
21 - 25 Oct, 2023

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

در ایران مصرف الکل جرم بوده و مصرف کنندگان به هر میزان در صورت اثبات مصرف مجازات میشوند ولی جرم بودن مصرف الکل دلیلی برای افشا راز بیمار نبوده و پزشکان بایستی در این خصوص تنها طبق قانون رازداری عمل نموده و بعد از حفظ راز بیمار و درمان بیمار، بیمار مرخص شده و آزادانه بیمارستان را ترک نماید.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
tvpm zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

ابهام قانون

در قانون بصورت کاملاً مشخص بیماریهای عفونی واگیردار خطرناک و همچنین کودک آزاری و تولد و فوت توضیح داده شده است و متن قوانین مرتبط با این موارد واضح می‌باشند ولی در خصوص اطلاع راز بیمار به مسئولین جهت حفظ سلامتی جسمی و یا روحی افراد جامعه، که طبق قانون در این موارد میتوان راز بیمار را در صورت ضرورت و جهت حفاظت و مراقبت از دیگران فاش نمود؛ قانون واضح نموده و موارد تهدید کننده حیات توضیح کامل و مشخصی ندارد و میتواند باعث تفسیر به رای شخصی توسط افراد مختلف شود. از این رو ضروریست تا با تصویب قانون مشخص و جداگانه ای در خصوص رازداری پزشکی تمامی مواردی که می‌توان راز بیمار را فاش نمود بصورت کاملاً واضح در قانون ذکر گردد. و تا زمانی که قانون مشخصی تصویب نشده است پزشکان بایستی در خصوص افشا راز بیمار به منظور محافظت از دیگران احتیاط به خرج دهند.

ماده ۶۴۸ (۸۷۴) قانون مجازات اسلامی (کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) :
اطباء و جراحان و ماماها و داروفروشان و کلیه کسانی که به مناسبت شغل یا حرفه خود محرم اسرار میشوند هرگاه در غیر از موارد قانونی ، اسرار مردم را افشاء کنند به سه ماه و یک روز تا یک سال حبس [تعزیری] و یا به یک میلیون و پانصد هزار تا شش میلیون ریال جزای تقدی محکوم میشوند.

ماده ۱۰۴ قانون مجازات اسلامی ۹۲: جرایم ... ۶۴۸ قابل گذشت محسوب میشوند.

(ماده ۷۲۷ قانون مجازات اسلامی ۷۵:

جرایم مندرج در مواد ...، ۶۴۸، ... جز با شکایت شاکی خصوصی تعقیب نمیشود و در صورتی که شاکی خصوصی گذشت نماید دادگاه میتواند در مجازات مرتکب تخفیف دهد و یا با رعایت موازین شرعی از تعقیب مجرم صرف نظر نماید.)

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
Tvpms zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

ماده ۴ آیین نامه انتظامی سازمان نظام پزشکی:

شاغلین حرفه های پزشکی و وابسته حق افشای اسرار و نوع بیماری بیمار، مگر به موجب قانون مصوب مجلس شورای اسلامی را ندارند.

ماده ۱۶ آیین نامه رسیدگی دادرها و هیات های انتظامی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران :

تعقیب انتظامی موقوف به شکایت شاکی نیست و گذشت شاکی یا اولیا و نمایندگان قانونی او موجب موقوف ماندن تعقیب نخواهد بود، مگر اینکه صرفنظر از گذشت، دلایل برای تعقیب کافی نباشد که در اینصورت دادرها قرار منع تعقیب صادر خواهد کرد.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
📺 tvpm 📺 zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

ماده ۱۰ آیین نامه رسیدگی دادسراها و هیات های انتظامی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران :

کلیه مراکز و مقامات بهداشتی و درمانی اعم از دولتی و غیر دولتی باید فوراً درخواست دادسرا را به موقع اجرا در آورده و اطلاعات و مدارک و اسناد مورد مطالبه را در مهلتی که تعیین می شود در اختیار دادسرا قرار دهند و چنانچه عذر موجهی داشته باشند در همان مهلت اعلام نمایند.
تبصره - خودداری، ممانعت و یا تاخیر در انجام دستورات دادسرا مستوجب تعقیب و مجازات انتظامی است.

2nd Tabriz Virtual
Patient Safety and Medical Education
International Congress
🕒 (9 AM - 12 PM)
📅 21 - 25 Oct, 2023
TvpM zoom

دومین کنگره بین المللی مجازی
ایمنی بیمار و آموزش پزشکی

۲۹ مهر لغایت ۳ آبان ۱۴۰۲

www.Tabrizvpm.ir

ماده ۱۹ آیین نامه انتظامی سازمان نظام پزشکی:

در مواردی که مشاوره پزشکی لازم باشد ، انتخاب پزشک مشاور با پزشک معالج است. در صورتیکه بیمار یا بستگان او مشاوره پزشکی را درخواست نمایند، مشاوره پزشکی با نظر پزشک معالج به عمل می آید و اجرای دستورات پزشک مشاور با نظر پزشک معالج می باشد

نظریه مشورتی ۱۱/۰۶/۱۳۴۶ اداره حقوقی دادگستری:

نظریه: مقامات بهداری و بیمارستان و پزشکان در صورت اطلاع از وقوع جرمی و اعلام نکردن بمقامات صلاحیتدار مرتکب جرمی نمی گردند.

